

Folkpensionsbelopp 1985

Olika slag av pensionsförmåner

Inom den allmänna pensioneringen finns folkpension och tilläggspension. Den senare förmånen förkortas vanligen ATP (allmän tilläggspension). Folkpension är en grundförmån, som utgår oberoende av tidigare inkomst. ATP varierar efter den arbetsinkomst man haft mellan 16 och 65 år, dock inte tid före 1960. Utöver dessa båda pensionslag finns delpension. Bestämmelser om denna pensionsform finns i särskild lagstiftning. Delpensionen utgår till förvärvsarbetande mellan 60 och 65 års ålder, som trappat ned sin förvärvsinsats efter vissa regler. Denna redogörelse innehåller inga uppgifter om pensionsbeloppen för denna förmån, som kan utgå med högst varierande belopp.

Från såväl folkpensioneringen som tilläggspensioneringen kan nedanstående former av pension utgå.

- ålderspension
- förtidspension (sjukbidrag)
- änkepension
- barnpension

Från folkpensioneringen men inte från tilläggspensioneringen kan dessutom utgå

- hustrutillägg
- vårdbidrag
- handikappersättning

samt följande tilläggsförmåner

- kommunalt bostadstillägg
- barntillägg
- pensionstillskott, som utgår till den som inte har ATP eller har låg ATP.

Kommunalt bostadstillägg finns infört i alla landets kommuner. Kommunerna själva avgör — inom vissa gränser — efter vilka grunder och med vilka belopp bostadstillägget skall utgå till pensionstagare som är mantalsskivna inom den egna kommunen.

Till handikappade utgår stöd i form av *handikappersättning* och *vårdbidrag*. Handikappersättning är i vissa fall en tilläggsförmån till någon av folkpensionsförmånerna ålderspension eller förtidspension (sjukbidrag), men kan också utgå som en självständig förmån till en handikappad person, som inte uppbär någon av dessa folkpensionsförmåner. Handikappersättning kan utgå till den som fyllt 16 år och som blivit handikappad innan han eller hon blivit 65 år. Det finns tre olika ersättningsnivåer, som för 1985 har varit 34, 50 och 65 procent av basbeloppet.

Vilken storlek som skall utgå i det enskilda fallet är beroende av den handi-

kappades vårdbehov och merkostnader sedan dessa har vägts samman till en helhet. Alla merkostnader och utgifter som uppkommer på grund av handikappet — således inte enbart utgifter i samband med resor till och från arbetet (utbildningsanstalten) — är ersättningsgrundande. Blinda och gravt hörselskadade eller döva personer får alltid handikappersättning oavsett om de har vårdbehov och merkostnader eller inte. Blindheten eller hörselskadan skall dock ha inträffat innan vederbörande fyllt 65 år.

Den som stadigvarande vårdas på sjukhus eller annan anstalt kan inte få handikappersättning. I vissa fall kan dock ersättningen utgå till den som tillfälligt vistas utanför anstalten exempelvis hos anhöriga under veckoslut, helger, semestertid eller liknande. En förutsättning är dock att antalet dagar uppgår till minst tio under ett kalenderkvartal eller till minst tio dagar i följd. Handikappersättning som utgår enligt ovanstående förutsättningar kallas daghandikappersättning och utgör en trettiondel av månadsbeloppet för varje dag som den vårdade vistas utanför anstalten. I bidragshänseende räknas resdagar som dagar utanför anstalten. Detta gäller även om resan påbörjats fredagkväll och/eller avslutats måndagmorgon.

Såväl handikappersättning som daghandikappersättning är skattefria.

För handikappat barn under 16 år kan vårdbidrag utgå. Bidraget utbetalas till den förälder (adoptivförälder), som utövar den huvudsakliga tillsynen och vården av barnet. Bidragsbeloppet har tidigare i sin helhet varit beskattningsbar inkomst för den förälder som uppburit bidraget. Numera (från inkomståret 1983) kan i vissa fall en del av beloppet utgöra skattefri inkomst. Hur stor denna del blir beror på de merkostnader som vårdaren har för barnets handikapp. Den skattefria delen kallas merkostnadsersättning och kan utgå i fyra olika nivåer — 17, 34, 50 eller 65 procent av basbeloppet. Omkring var tredje vårdbidragsmottagare har av försäkringskassan bedömts ha merkostnader som uppgår till minst 17 procent av basbeloppet och har sålunda beviljats merkostnadsersättning i någon av ovanstående nivåer. Merkostnadsersättningens storlek framgår av kontrolluppgiften.

Vårdbidraget kan utgå med helt eller halvt belopp beroende på omfattningen av barnets tillsyns- och vårdbehov samt storleken av de merkostnader och utgifter som uppkommer på grund av barnets handikapp.

Både folk- och tilläggspension i form av ålderspension utgår normalt från 65 års ålder men kan på begäran av den försäkrade tas ut före eller uppskjutas efter den månad han eller hon fyller 65 år. Uttag i förtid får ske tidigast från 60 års ålder. I dessa fall minskas ålderspensionen med 0,5 procent för varje månad, som pensionen tas ut före 65 årsmånaden. Vid uppskjutet uttag, som kan medges längst till 70 års ålder, ökas pensionen med 0,6 procent för varje månad som förflutit sedan pensionären fyllde 65 år. För den som har rätt till ATP måste uttaget även avse denna pension, som också minskas eller ökas på samma sätt som folkpensionen. Både förtida och uppskjutet uttag kan avse

hälften av pensionen. Man kan sålunda ta ut halv ålderspension mellan 60 och 65 år samt skjuta upp uttaget av den ena hälften av pensionen mellan 65 och 70 års ålder så att man under hela eller en del av perioden mellan 60 och 70 års ålder uppbär halv ålderspension — till hälften minskad och till hälften ökad på så sätt som anges ovan.

I nedanstående redogörelse har hänsyn kunnat tas till sådan ålderspension, som börjat utgå från den ordinarie pensionsåldern. För övriga pensionstagare kan försäkringskassorna vid behov lämna taxeringsmyndigheterna uppgifter om pensionens storlek för viss namngiven person, som är mantalsskriven inom försäkringskassans verksamhetsområde. För personer som inte är mantalsskrivna i Sverige lämnar stockholmskassans utlandsavdelning motsvarande uppgifter.

Med hänsyn till pensionstagarens invaliditet och återstående arbetsförmåga kan förtidspension (sjukbidrag) utgå som hel, två tredjedels eller halv pension. Sjukbidrag är en form av tidsbegränsad förtidspension, som i regel utgår ett eller två år i taget. I beskattningshänseende skiljer sig sjukbidraget inte från förtidspensionen. Förtidspensionen kan även utgå till vissa stadigvarande arbetslösa, som fyllt 60 år och som utförsäkrats från erkänd arbetslöshetskassa eller uppburit kontant arbetsmarknadsstöd (KAS) i minst 450 dagar.

De enda förmåner som i detta sammanhang är inkomstprövade och sålunda i vissa fall reduceras med hänsyn till pensionstagarens (makarnas sammanlagda) inkomst- och förmögenhetsförhållanden är hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg samt vissa äldre änkepensioner.

Folkpensionsbeloppen under 1985

Med undantag för kommunalt bostadstillägg utgör alla folkpensions- och tilläggsförmåner en viss procent av det skattemässiga basbeloppet. Basbeloppet beräknas av statistiska centralbyrån på grundval av det allmänna prisläget. Före 1982 fastställde regeringen basbeloppet för en månad i taget. Detta kunde medföra förändringar i pensionsnivåerna när som helst under året. Från 1982 ändrades bestämmelserna så att basbeloppet fastställs endast en gång om året. Beräkningarna sker med bortseende från indirekta skatter, tullar, avgifter och ändringar i energipriser samt med tillägg för subventioner. Till följd av dessa bestämmelser har basbeloppet under hela 1985 varit 21 800 kronor.

Pensionstillskott — i fortsättningen förkortat PTS — utgår till pensionstagare inom folkpensioneringen, som inte åtnjuter ATP eller har en låg ATP. Till den som uppbär vårdbidrag för handikappat barn utgår PTS i samma omfattning som till förtidspensionärer utan ATP. Under 1985 har PTS utgått med 48 procent av basbeloppet för den som uppburit ålderspension eller änkepension samt med 96 procent av basbeloppet för den som uppburit förtidspension eller sjukbidrag.

PTS utgår inte till barnpension, barntillägg, handikappersättning och kom-

munalt bostadstillägg och inte heller till hustrutillägg men på grund av hustrutilläggets konstruktion ökar även denna förmån när PTS höjs.

Samma PTS-belopp utgår till gift och ogift pensionstagare. Den som har tagit ut ålderspension före eller efter den ordinarie pensionsåldern får PTS som i motsvarande grad minskats eller ökats. Den som har mindre än hel förtidspension (sjukbidrag), helt vårdbidrag eller hel änkepension får lika stor del av PTS som han eller hon får av pensionen (bidraget).

Vid låg tilläggspension (ATP) kan PTS utgå om ATP inte överstiger — när det gäller ålderspension och änkepension — 48 procent av basbeloppet och — när det gäller förtidspension och vårdbidrag — 96 procent av basbeloppet. Härvid erinras om att vårdbidraget utgår med samma belopp som förtidspensionen i någon av nivåerna hel eller halv förmån. Under 1985, då basbeloppet var 21 800, kunde PTS utgå om årsbeloppet för ATP var mindre än 10 464 kronor för ålders- och änkepensionärer eller mindre än 20 928 kronor för förtidspensionärer och sjukbidragmottagare. Ju lägre ATP var i förhållande till dessa maximibelopp desto högre PTS kunde utgå, dock högst 48 respektive 96 procent av 21 800 kronor d v s basbeloppet för 1985.

Om ATP minskats eller inte alls utgår på grund av att undantagande från ATP begärts eller ATP-avgiften för ett eller flera år inte betalats beräknas PTS med hänsyn till den ATP som *skulle ha* utgått om undantagande inte gällt eller avgiften betalats. Dessa förhållanden kan endast gälla för personer (eller efterlevande till personer), som under sin aktiva tid haft inkomst av annat förvärvsarbete än anställning och som en följd därav haft skyldighet att själva betala ATP-avgift för sina inkomster. För personer med både inkomst av anställning och annat förvärvsarbete gäller denna regel självklart endast den del av inkomsten som uppkommit genom annat förvärvsarbete.

Möjligheten att begära undantag från tilläggspensioneringen (ATP) har numera upphört (årsskiftet 1981/1982). Dock kan personer, som är födda 1923 eller tidigare och som 1981 hade undantagande från försäkringen, även i fortsättningen stå utanför ATP om de så önskar.

Pensionsförmånernas beskattning

Samtliga folkpensionsbelopp med undantag för kommunalt bostadstillägg och handikappersättning samt den del av vårdbidraget för handikappat barn, som utgör s k merkostnadsersättning, är i princip beskattningsbar inkomst. Detta gäller även de inkomstprövade förmånerna hustrutillägg och vissa äldre änkepensioner. Under 1985 uppburna folkpensionsförmåner — med ovan angivna undantag — skall alltså redovisas såsom inkomst i årets självdeklaration.

Som tidigare nämnts är vårdbidraget med undantag för den s k merkostnadsersättningen beskattningsbar inkomst och skall upptas i självdeklarationen hos den förälder som uppburit bidraget. Båda föräldrarna kan under året

ha uppburit vårdbidrag för ett och samma barn — antingen under var sin del av året eller, om de lever åtskilda och båda tar del i vården av barnet, genom delning av bidragsbeloppet. De kan också ha uppburit vårdbidrag för olika barn.

I detta sammanhang bör observeras att barnpension tillkommer barnet och sålunda inte utgör skattepliktig inkomst för barnets försörjare. Barntillägg däremot är skattepliktigt hos den som uppstår ålderspension eller förtidspension (sjukbidrag). Även barntillägget kan i vissa fall vara delat mellan föräldrar, som båda uppstår pension.

I samband härmed erinras om den begränsning av folkpensionärernas deklarationskyldighet, som medför att folkpensionär med enkla inkomstförhållanden befrias från skyldigheten att avlämna självdeklaration. Gränser för folkpensionärernas deklarationsplikt vid 1986 års taxering finns angivna i informationskriften "Dags att deklarerar" under avsnittet Kompletterande information för pensionärer.

Folkpension och i förekommande fall tilläggspension (ATP), som utbetalats från riksförsäkringsverket

För 1985 kommer samtliga pensionstagare som uppburit någon form av allmän pension från riksförsäkringsverket att få kontrolluppgift från verket eller försäkringskassan. För de pensionstagare som i januari 1986 får sin pension insatt på bankkonto eller personkonto och som har haft utbetalning under 1985 redovisas kontrolluppgiften på insättningsbeskedet, blankett FKF 2211. För att uppmärksamma pensionstagarna på att beskedet även innehåller kontrolluppgift är blanketten denna månad grön. Övriga pensionstagare får kontrolluppgift från riksförsäkringsverket, blankett FKF 2212 (om de har utlandsadress, blankett FKF 2207) eller manuellt utfärdad av försäkringskassans centralkontor. För manuellt utfärdade kontrolluppgifter har riksskatteverket tillsammans med riksförsäkringsverket framställt en blankett, KONTROLLUPPGIFT från RFV, SPV, KPA, SPP, AMF. Kontrolluppgifter i ovanstående ordning gäller i förekommande fall även dem som uppstår delpension eller arbetsskadelivränta.

Databild med uppgift om pensionsbeloppen för 1985 är tillgänglig hos försäkringskassorna under större delen av 1986. Förfrågningar från taxeringsmyndigheterna om pensionsförhållandena för viss bestämd pensionstagare kan ställas till såväl kassornas lokalkontor som centralkontorens pensions- och bidragsavdelning. Databilden innehåller alla uppgifter som finns noterade på kontrolluppgiften. Som tidigare nämnts finns förutom allmän pension i form av folk- och tilläggspension även uppgift om årsbeloppen för delpension och arbetsskadelivränta.

I vårdbidragsfallen lämnar riksförsäkringsverket eller försäkringskassorna kontrolluppgift till den förälder som uppburit bidraget. Som tidigare nämnts

kan i en del fall båda föräldrarna ha uppburit vårdbidrag. För de vårdbidragsmottagare som beviljats s k merkostnadsersättning upptar kontrolluppgiften såväl skattepliktig som skattefri del av bidraget.

Folkpension tillsammans med statlig eller kommunal personalpension och i förekommande fall tilläggspension (ATP)

Till pensionstagare som under 1985 utöver folkpension och eventuell tilläggspension uppburit statlig eller kommunal personalpension utbetalades alla förmånerna genom statens personalpensionsverk (SPV) eller Kommunernas pensionsanstalt (KPA). Dessa pensionsanstalter lämnar meddelade om pensionsbeloppens storlek till sina pensionstagare i december eller januari. När SPV eller KPA svarat för utbetalningen av folkpensionen skall eventuella förfrågningar ställas till respektive pensionsanstalt.

Utbetalade månads- och årsbelopp

Härnedan lämnas uppgifter om 1985 års månads- och årsbelopp i fråga om huvuddelen av sådana folkpensionsförmåner, som utbetalats utan samband med annan pension. Uppgifterna har av utrymmesskäl måst begränsas till de vanligaste typerna av folkpension. Det har sålunda inte varit möjligt att här lämna allmänna uppgifter rörande de fall där hustrutillägget och vissa äldre änkepensioner på grund av inkomstprövningen utgått med reducerade belopp. Inte heller kan uppgift lämnas för sådan ålderspension, där pensionsbeloppet minskats eller ökats på grund av förtida eller uppskjutet uttag av ålderspensionen. De efterföljande generella sammanställningarna ger emellertid viss ledning och torde i flertalet fall vara tillräckliga för beskattningsmyndigheterna.

I sammanställningarna förutses att under året *inte någon ändring skett i pensionstagarens civilstånd. I folkpensionshänseende* (men inte när det gäller tilläggspension) skall gift pensionär som stadigvarande lever åtskild från sin make i regel likställas med ogift och ogift pensionär på samma sätt likställas med gift om han eller hon stadigvarande sammanbor med någon som han eller hon tidigare varit gift med eller har eller har haft barn tillsammans med. Med ogift avses i detta sammanhang och i nedanstående sammanställningar även frånskild, änka eller änklings. I sammanställningarna ingår inte heller under 1985 *eventuellt utanordnat retroaktivbelopp avseende tidigare år*. I RSV:s meddelande Dt 1985:17 punkt 4.4 lämnas råd om avdragsberäkningen vid s k retroaktiv ersättning.

De folkpensionsbelopp, som betalats ut under 1985, när — i fråga om hustrutillägg och vissa äldre änkepensioner — *reducering av beloppen inte skett på grund av pensionstagarens (makarnas) inkomst och förmögenhetsförhållanden*, var följande.

Ålderspension

När pensionstagaren under 1985 uppburit ålderspension, har — bortsett från eventuellt kommunalt bostadstillägg och handikappersättning eller barn-tillägg — utbetalats de belopp, som närmare framgår av Tabell A.

Samtliga i tabellen angivna belopp kan ha varit reducerade på grund av samordning med yrkesskadelivränta. Yrkesskadelivränta utgår som ersättning för skada i arbetet som yppats före den 1 juli 1977. Livränta från *yrkesskadelagen* samordnas med allmän pension. Livränta från arbetsskadelagen där- emot utgår utöver den allmänna pensionen. Skada enligt denna lag skall ha inträffat eller visat sig efter den 30 juni 1977.

I detta sammanhang bör observeras, att — som tidigare nämnts — vissa pensionstagare på grund av undantagande från ATP eller underlåtenhet att betala ATP-avgiften för ett eller flera år, helt eller delvis kan ha uteslutits från rätt till PTS.

Förtidspension

När pensionstagaren under 1985 uppburit förtidspension (sjukbidrag) har — bortsett från eventuellt kommunalt bostadstillägg, handikappersättning eller barn-tillägg — utbetalats de belopp, som närmare framgår av Tabell B.

Samtliga i tabellen angivna belopp kan ha varit reducerade på grund av samordning med yrkesskadelivränta. Eftersom förtidspensionärer uppbär högre PTS än ålderspensionärer har dessa båda pensionärskategorier inte samma månadsbelopp.

Även i detta sammanhang bör observeras, att vissa pensionstagare på grund av undantagande från ATP eller underlåtenhet att betala ATP-avgiften för ett eller flera år, helt eller delvis kan ha uteslutits från rätt till PTS.

Änkepension och hustrutillägg

När pensionstagaren under 1985 uppburit änkepension eller hustrutillägg, har — bortsett från eventuellt kommunalt bostadstillägg — utbetalats de belopp, som närmare framgår av Tabell C.

I tabellen angivna högsta änkepension utgick i anledning av dödsfall efter den 30 juni 1960 till änka, som antingen vid mannens frånfalle uppnått 50 års ålder och varit gift med honom i minst fem år eller också har vårdnaden om och stadigvarande sammanbor med barn under 16 år, om barn vid mannens död stadigvarande vistades i makarnas hem eller hos änkan.

I övriga änkepensionsfall kan beloppen reduceras enligt ett flertal regler — för vilka redogörelse här inte kan lämnas — med hänsyn till såväl ankans ålder vid mannens död som hennes inkomst- och förmögenhetsförhållanden.

När det gäller änkepension bör observeras, att om den avlidne mannen anmält undantagande från ATP eller underlåtit att betala ATP-avgiften för ett eller flera år, kan änkan vara helt eller delvis utesluten från rätt till PTS.

Hustrutillägget, som i sin helhet alltid är föremål för inkomstprövning, utgår regelmässigt endast i förening med det likaledes inkomstprövade kommunala bostadstillägget.

I tabellen angivna högsta hustrutilläggsbelopp avser de fall, då makarnas inkomst- och förmögenhetsförhållanden inte inverkar reducerande på förmånen.

Barnpension

Storleken av folkpensioneringens barnpensionsbelopp är beroende av eventuell ATP till barnet, änkepension från folkpensioneringen till efterlevande moder/styvmoder och eventuellt utgående bidragsförskott. Generella uppgifter om barnpensionsbeloppens storlek kan därför inte lämnas i denna redogörelse. Årsbeloppet varierar mellan 26 och 41 procent av basbeloppet.

Barntillägg

Till ålderspension och förtidspension (sjukbidrag) utgår barntillägg för varje barn under 16 år till folkpensionärer, om han eller hon har vårdnaden om eller stadigvarande sammanbor med barnet. För folkpensionär, som inte uppbär ATP, utgår varje barntillägg med fullt belopp. För folkpensionär, som samtidigt åtnjuter ATP, minskas barntilläggsbeloppet efter vissa regler och kan i vissa fall helt försvinna. Till ålderspensionär före 65 års ålder utgår inte barntillägg.

Om båda föräldrarna uppbär folkpension, som grundar rätt till barntillägg, kan de numera själva bestämma antingen vem av dem som skall uppbära tillägget eller dela det lika mellan sig.

Nedanstående månads- och årsbelopp avser de fall, då pensionären uppburit hel ålderspension eller hel förtidspension (helt sjukbidrag).

Utgår halv ålderspension (efter 65 års ålder) eller partiell förtidspension (sjukbidrag) reduceras barntillägget i motsvarande grad.

Om barnet inte samtidigt uppbär barnpension utgör barntillägget 26 procent av basbeloppet. Under 1985 har månadsbeloppen — utan förändring under året — varit 472 kronor och årsbeloppet 5 664 kronor.

Uppbär barnet barnpension utgör barntillägget 10 procent av basbeloppet. I dessa fall har under 1985 månadsbeloppen varit 182 kronor och årsbeloppet 2 184 kronor.

Barntilläggsbeloppen är inte fullt exakta eftersom barntillägget alltid utbetalas tillsammans med annan förmån och summan av förmånerna enligt gällande lag utjämnas till närmaste med tolv delbara krontal.

Kommunalt bostadstillägg

Kommunalt bostadstillägg (KBT) är som tidigare nämnts skattefritt. Storleken av tillägget varierar från kommun till kommun beroende på de av kom-

munen antagna grunderna för KBT. I övrigt bestäms tilläggets storlek av vederbörande pensionärs bostadskostnad och hans eller hennes inkomst- och förmögenhetsförhållanden.

Kommunens socialförvaltning och försäkringskassans lokalkontor kan lämna närmare upplysningar om respektive kommuns grunder för KBT. Uppgift om storleken av tillägget för viss bestämd person lämnas dock bäst av försäkringskassan.

Handikappersättning

De under 1985 utbetalade handikappersättningsbeloppen framgår av Tabell D.

Som tidigare framgått av denna redogörelse är handikappersättningen i sin helhet skattefri inkomst.

Vårdbidrag

Vårdbidrag utgår med belopp motsvarande förtidspension för ensamstående pensionär inklusive PTS. Helt vårdbidrag motsvarar hel förtidspension och halvt vårdbidrag motsvarar halv förtidspension.

Till förälder, som under 1985 uppburit vårdbidrag för vård av handikappat barn och som *inte* beviljats s k merkostnadsersättning har utbetalats de belopp, som framgår av Tabell E kolumn 3 (helt vårdbidrag) och kolumn 5 (halvt vårdbidrag).

För barn som stadigvarande vistas på anstalt kan vårdbidrag inte utgå. Förälder till sådant barn kan dock under vissa förutsättningar få vårdbidrag under barnets ferier eller eljest då barnet vårdas av föräldrarna. Sådant vårdbidrag kallas ferievårdbidrag. Ferievårdbidrag skall — på samma sätt som vårdbidrag i övrigt — upptas i självdeklarationen hos den förälder, som uppburit bidraget. Med förälder likställes adoptivförälder och den styvförälder med vilken förälder är eller har varit gift eller har eller har haft barn, om de stadigvarande sammanbor.

Särskilt skatteavdrag för folkpensionärer

Med ovan angivna undantag skall förmånerna inom folkpensioneringen upptas såsom inkomst i självdeklarationen. Beskattningen av folkpensionärer är emellertid lindrigare än för personer i aktiv ålder med motsvarande inkomst. Det sker genom att pensionären medges extra avdrag.

Pensionär, vars inkomst till inte obetydlig del utgjorts av folkpension, är berättigad till avdrag för nedsatt skatteförmåga, s k extra avdrag, om inte särskilda omständigheter föranleder annat. Bestämmelser om detta finns i 50 § 2 mom fjärde stycket kommunalskattelagen, KL, och 9 § 2 mom första stycket lagen om statlig inkomstskatt, SIL. Riksskatteverkets anvisningar i anslutning till dessa bestämmelser finns i RSV Dt 1985:17. Dessa anvisningar innehåller

också tabeller, där det extra avdragets storlek vid olika inkomstnivåer kan avläsas. Folkpensionär med nettokostnader för sjukdom bör — om kostnaderna inte varit obetydliga (minst 1 000 kronor) — få större avdrag än tabellen medger.

Rätt till extra avdrag enligt ovanstående bestämmelser gäller den som uppbär folkpension i form av ålderspension, förtidspension (sjukbidrag) eller änkepension enligt lagen om allmän försäkring (AFL) eller hustrutillägg enligt lagen om hustrutillägg m m (HKL). Den som uppbär barnpension eller vårdbidrag från folkpensioneringen eller delpension kan i vissa fall men efter annat lagrum också få extra avdrag. Här bör observeras att vårdbidragsmottagare fr o m inkomståret 1983 kan ha viss del av bidraget såsom skattefri förmån. Den skattefria delen motsvarar — inom angivna gränser — vårdarens merkostnader för det handikappade barnet. Om merkostnaden inte uppgår till 17 procent av basbeloppet (3 706 kronor) utgår som tidigare nämnts ingen merkostnadsersättning. För bidragsmottagare med merkostnadsersättning på 65 procent av basbeloppet (14 170 kronor) kan merkostnaderna vara högre. Dessa båda förhållanden bör beaktas vid beslut om extra avdrag för vårdare av handikappat barn.

Rune Lagerqvist

Tabell A Ålderspension

Beloppet till vänster om diagonalstrecket avser folkpensionens månadsbelopp (årsbelopp) exkl pensionstillskott och till höger inkl *helt* pensionstillskott.

Pensionstagaren har uppburit

Förmån	Ogift pensions- tagare samt gift vars make ej upp- bär ålders- eller förtidspension och ej heller fyllt 65 år eller då maken har hustrutillägg	Gift pensionär vars make		
		uppbär halv förtidspen- sion (sjuk- bidrag)	uppbär två tredjedels förtidspension (sjukbidrag)	fyllt 65 eller dess- förinnan fått ålderspension eller hel för- tidspension (sjukbidrag)

Hel ålderspension från 65 år

Månadsbelopp.	1744/2616	1585/2457	1532/2404	1426/2298
Årsbelopp för 1985 . . .	20928/31392	19020/29484	18384/28848	17112/27576

Jämför Tabell E

kolumn	1	6	11	16
--------	---	---	----	----

Halv ålderspension från 65 år

Månadsbelopp.	872/1308	793/1229	766/1202	713/1149
Årsbelopp för 1985 . . .	10464/15696	9516/14748	9192/14424	8556/13788

Jämför Tabell E

kolumn	2	7	12	17
--------	---	---	----	----

Tabell B Förtidspension (sjukbidrag)

Beloppet till vänster om diagonalstrecket avser folkpensionens månadsbelopp (årsbelopp) exkl pensionstillskott och till höger inkl *helt* pensionstillskott.

Pensionstagaren har uppburit

Förmån	Ogift pensions- tagare samt gift vars make ej upp- bär ålders- eller förtidspension och ej heller fyllt 65 år eller då maken har hustrutillägg	Gift pensionär vars make		
		uppbär halv förtidspen- sion (sjuk- bidrag)	uppbär två tredjedels förtidspension (sjukbidrag)	fyllt 65 eller dess- förinnan fått ålderspension eller hel för- tidspension (sjukbidrag)
<i>Hel förtidspension</i>				
Månadsbelopp	1744/3488	1585/3329	1532/3276	1426/3170
Årsbelopp för 1985 . . .	20928/41856	19020/39948	18384/39312	17112/38040
Jämför Tabell E				
kolumn	3	8	13	18
<i>Två tredjedels förtidspension</i>				
Månadsbelopp	1163/2325	1057/2219	1021/2184	951/2113
Årsbelopp för 1985 . . .	13956/27900	12684/26628	12252/26208	11412/25356
Jämför Tabell E				
kolumn	4	9	14	19
<i>Halv förtidspension</i>				
Månadsbelopp	872/1744	793/1665	766/1638	713/1585
Årsbelopp för 1985 . . .	10464/20928	9516/19980	9192/19656	8556/19020
Jämför Tabell E				
kolumn	5	10	15	20

Tabell C Änkepension och hustrutillägg

För änkepension avser beloppet till vänster om diagonalstrecket pensionens månadsbelopp (årsbelopp) exkl pensionstillskott och till höger inkl *helt* pensionstillskott.

Pensionstillskott utgår inte till hustrutillägg.

Förmån	Jämför Tabell E kolumn	Månadsbelopp	Årsbelopp för 1985
<i>Hel änkepension</i>			
— bortsett från ev bostadstillägg	1	1744/2616	20928/31392
<i>Helt hustrutillägg</i>			
— bortsett från ev bostadstillägg	21	1980	23760

Tabell D Handikappersättning

	Procent av basbeloppet		
	34 %	50 %	65 %
Månadsbelopp	618	908	1181
Årsbelopp för 1985	7416	10896	14172

Sammandrag av månadsbeloppen

I Tabell E lämnas ett sammandrag av följande under 1985 utbetalade månadsbelopp (i förekommande fall inkl pensionstillskott)

<i>Kolumn</i>	<i>Förmån</i>	<i>Civilstånd m m</i>
1	Hel änkepension Hel ålderspension från 65 år	— — — Ogift pensionstagare Gift pensionstagare, då maken inte uppbär ålders- eller förtidspension och inte heller fyllt 65 år. Gift pensionstagare, då maken har hustrutillägg
2	Halv ålderspension från 65 år	D:o
3	Helt vårdbidrag Hel förtidspension	— — — D:o
4	Två tredjedelars förtidspension	D:o
5	Halvt vårdbidrag Halv förtidspension	— — — D:o
6	Hel ålderspension från 65 år	Gift pensionstagare, då maken uppbär halv förtidspension.
7	Halv ålderspension från 65 år	D:o
8	Hel förtidspension	D:o
9	Två tredjedelars förtidspension	D:o
10	Halv förtidspension	D:o
11	Hel ålderspension från 65 år	Gift pensionstagare då maken uppbär två tredjedelars förtidspension.
12	Halv ålderspension från 65 år	D:o
13	Hel förtidspension	D:o
14	Två tredjedelars förtidspension	D:o
15	Halv förtidspension	D:o
16	Hel ålderspension från 65 år	Gift pensionstagare, då maken fyllt 65 år eller dessförinnan uppbär ålderspension eller hel förtidspension.
17	Halv ålderspension från 65 år	D:o
18	Hel förtidspension	D:o
19	Två tredjedelars förtidspension	D:o
20	Halv förtidspension	D:o
21	Helt hustrutillägg Med förtidspension avses även sjukbidrag.	— — —

Tabell E Sammandrag av månadsbeloppen under 1985 (i förekommande fall inklusive pensjonstillskott)

Tidsperiod	Kolumnnummer																				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Januari	2616	1308	3488	2325	1744	2457	1229	3329	2219	1665	2404	1202	3276	2184	1638	2298	1149	3170	2113	1585	1980
”-febr	5232	2616	6976	4650	3488	4914	2458	6658	4438	3330	4808	2404	6552	4368	3276	4596	2298	6340	4226	3170	3960
”-mars	7848	3924	10464	6975	5232	7371	3687	9987	6657	4995	7212	3606	9828	6552	4914	6894	3447	9510	6339	4755	5940
”-april	10464	5232	13952	9300	6976	9828	4916	13316	8876	6660	9616	4808	13104	8736	6552	9192	4596	12680	8452	6340	7920
”-maj	13080	6540	17440	11625	8720	12285	6145	16645	11095	8325	12020	6010	16380	10920	8190	11490	5745	15850	10565	7925	9900
”-juni	15696	7848	20928	13950	10464	14742	7374	19974	13314	9990	14424	7212	19656	13104	9828	13788	6894	19020	12678	9510	11880
”-juli	18312	9156	24416	16275	12208	17199	8603	23303	15533	11655	16828	8414	22932	15288	11466	16086	8043	22190	14791	11095	13860
”-aug	20928	10464	27904	18600	13952	19656	9832	26632	17752	13320	19232	9616	26208	17472	13104	18384	9192	25360	16904	12680	15840
”-sept	23544	11772	31392	20925	15696	22113	11061	29961	19971	14985	21636	10818	29484	19656	14742	20682	10341	28530	19017	14265	17820
”-okt	26160	13080	34880	23250	17440	24570	12290	33290	22190	16650	24040	12020	32760	21840	16380	22980	11490	31700	21130	15850	19800
”-nov	28776	14388	38368	25575	19184	27027	13519	36619	24409	18315	26444	13222	36036	24024	18018	25278	12639	34870	23243	17435	21780
”-dec	31392	15696	41856	27900	20928	29484	14748	39948	26628	19980	28848	14424	39312	26208	19656	27576	13788	38040	25356	19020	23760
Jan—dec	31392	15696	41856	27900	20928	29484	14748	39948	26628	19980	28848	14424	39312	26208	19656	27576	13788	38040	25356	19020	23760
febr—”	28776	14388	38368	25575	19184	27027	13519	36619	24409	18315	26444	13222	36036	24024	18018	25278	12639	34870	23243	17435	21780
mars—”	26160	13080	34880	23250	17440	24570	12290	33290	22190	16650	24040	12020	32760	21840	16380	22980	11490	31700	21130	15850	19800
april—”	23544	11772	31392	20925	15696	22113	11061	29961	19971	14985	21636	10818	29484	19656	14742	20682	10341	28530	19017	14265	17820
maj—”	20928	10464	27904	18600	13952	19656	9832	26632	17752	13320	19232	9616	26208	17472	13104	18384	9192	25360	16904	12680	15840
juni—”	18312	9156	24416	16275	12208	17199	8603	23303	15533	11655	16828	8414	22932	15288	11466	16086	8043	22190	14791	11095	13860
juli—”	15696	7848	20928	13950	10464	14742	7374	19974	13314	9990	14424	7212	19656	13104	9828	13788	6894	19020	12678	9510	11880
aug—”	13080	6540	17440	11625	8720	12285	6145	16645	11095	8325	12020	6010	16380	10920	8190	11490	5745	15850	10565	7925	9900
sept—”	10464	5232	13952	9300	6976	9828	4916	13316	8876	6660	9616	4808	13104	8736	6552	9192	4596	12680	8452	6340	7920
okt—”	7848	3924	10464	6975	5232	7371	3687	9987	6657	4995	7212	3606	9828	6552	4914	6894	3447	9510	6339	4755	5940
nov—”	5232	2616	6976	4650	3488	4914	2458	6658	4438	3330	4808	2404	6552	4368	3276	4596	2298	6340	4226	3170	3960
dec—”	2616	1308	3488	2325	1744	2457	1229	3329	2219	1665	2404	1202	3276	2184	1638	2298	1149	3170	2113	1585	1980